

'Ik kom misschien niet meer thuis...'

■ Ahmed Basyony gedood door politiekogels terwijl hij filmde hoe in Caïro op demonstranten werd geschoten

Remco Andersen
Caïro

Terwijl dit weekend het overgrote deel van de inwoners van Caïro vrolijk door de straten toeterde en knetterde, militairen en gehate politiemensen de laatste hardnekkige activisten van het plein probeerden te duwen en analisten op iedere zender druk speculeerden over de staat en toekomst van Egypte, vierden de vrienden van Ahmed Basyony de revolutie in stilte.

Een beetje bedeesd haalden ze samen herinneringen op met een kopje thee en een waterpijp, sommigen met tranen in hun ogen, blij met de val van het regime, maar rouwend om het verlies van hun vriend – een van de ruim 300 slachtoffers van de revolutie.

Ahmed verdween op vrijdag 28 januari, de dag dat het geweld in de Egyptische steden in volle omvang losbarstte. Zijn vrouw en kinderen zagen hem voor het laatst toen hij in het begin van de middag vertrok, gewapend alleen met zijn camera om het geweld van de politie vast te leggen. Hij had een voorgevoel, en zei tegen zijn vrouw en zoon: „Ik kom vanavond misschien niet meer thuis.” Maar hij ging toch, gedreven door een knoop in zijn maag en het gevoel dat er iets heel groots stond te gebeuren.

„Je moet je voorstellen, wij hebben hier nooit demonstraties ge-

Ahmed Basyony

zien”, zegt zijn vriend Badry, een jonge schilder. „En ineens gaan dui-zenden, miljoenen mensen de straat op, verjagen de politie, nemen de stad over. Als dat kan, dan is alles mogelijk. De sfeer was elektrisch, vol hoop, ook bij Ahmed: het was nu of nooit.” De vrienden en vriendinnen van Ahmed aan tafel knikken. „De barrière van angst was gebroken”, zegt een van hen. Ahmeds broer Basem glimlacht een beetje. Hij is trots.

Dit zijn ze nou, de Egyptenaren die hun land en de Arabische wereld voorgoed hebben veranderd: studenten, docenten, artiesten, een enkele accountant. Geen bebaarde moslimfundamentalisten, geen beroepsrevolutionairen, maar gewone jongens en meisjes uit middenklasse families die zich uit emotie aansloten bij de golf van weerzin die plotseling opkwam. Omdat ze een beter leven willen – vrijheid, in concrete termen: een kans om iets van je leven te maken, zonder dat de

overheid je blokkeert, martelt, vastzet, doodschiet.

Ahmed Basyony hield van kunst, media, technologie en het internet: toen hij vorig jaar eindelijk een dochter kreeg – hij wilde graag een meisje – hield hij een peiling op Facebook om een naam te kiezen. Het werd Salma. Ahmed was een moslim, bad als hij er tijd voor had en geloofde in Allah.

En in kunst. Als een manier om verandering te bewerkstelligen. „Voor Ahmed was het allemaal hetzelfde”, zegt zijn broer Basem, een jonge accountant. „Kunst, vrijheid van expressie, vrijheid van meningsuiting – vrijheid in het algemeen.”

Maar de Egyptische overheid zat niet te wachten op vrije denkers en Ahmed moest hemel en aarde bewegen om zijn afstudeerscriptie te mogen schrijven over zijn grote passie: de artistieke expressie van geluiden. Geluidskunst was iets nieuws, nieuw betekende verandering en verandering was een bedreiging. Het was die weerzin tegen verandering die Ahmed – inmiddels docent mediakunst – zo tegenstond, zeggen zijn vrienden: een onderwijsstelsel dat alle vooruitgang in de kiem smoort en individuele ontwikkeling zoveel mogelijk tegen-gaat – Ahmed wilde niets liever dan dat systeem veranderen.

Het kostte hem zijn leven. Na vier dagen zoeken in alle ziekenhuizen

van Caïro, werd Ahmed uiteindelijk gevonden door zijn broer, in een ziekenhuis even buiten de stad. Hij stierf op 31-jarige leeftijd aan politiekogels in nek en gezicht, afgevuurd door scherpshutters omdat hij filmde hoe de politie op demonstranten schoot. De film is weg. Ahmed Basyony laat een zoon van 6,

een dochter van 1 en een radeloze weduwe achter. En een bedroefde maar immens trotse broer: „Hij is gestorven zodat wij een beter leven zouden hebben. Gestorven voor Egypte.”

Meer nieuws over Egypte en Tunesië:
Vandaag 4/5 en deVerdieping